

Datum	Diarienummer
2016-11-15	KTN-2016-0326

Kulturnämnden

Motion av Mohammad Hassan (L) om att lägga in periodiska systemet som en installation på gågatan i Uppsala

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att avstyrka bifall till motionen.

Sammanfattning

Mohammad Hassan (L) har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att lägga in periodiska systemet som en installation på gågatan i Uppsala. Ärendet har beretts gemensamt av kommunledningskontoret, samhällsbyggnadsförvaltningen och kulturförvaltningen som tagit fram ett förslag till yttrande. Kulturnämndens arbetsutskott har därefter tagit fram ett eget förslag till yttrande.

Ärendet

Mohamad Hassan (L) föreslår i motion, väckt vid kommunfullmäktige sammanträde den 7 september 2015, att;

- uppdra till kulturnämnden och gatu- och samhällsbyggnadsnämnden att genomföra en installation av periodiska systemet på gågatan i Uppsala vid Celsiushuset,
- inför installationen söka samarbete och medfinansiering med universitetet, fastighetsägarna och andra intressenter.

Motionen återges som **bilaga**.

Beredning

Ärendet har beretts gemensamt av kommunledningskontoret, samhällsbyggnadsförvaltningen och kulturförvaltningen.

Föredragning

Att på gågatan, i anslutning till Celsiushuset, berätta om kemi och framgångsrik Uppsala-forskning ligger i linje med kommunens kontinuerliga arbete för att utveckla en attraktiv innerstad. Att göra någon form av överraskande installation på den norra delen av gågatan kan dessutom bidra till att utveckla stadskärnan norrut. Det stärker också kopplingen till den del av Svartbäcksgatan, delen S:t Olofsgatan – Skolgatan, som står på tur att byggas om under de kommande åren.

Ett gestaltungsprogram för gågatan kommer att tas fram inför en kommande renovering/upprustning av gågatan. Ett arbete som startar i samband med ombyggnationen av Forumtorget 2017. Ansvarigt för detta är gatu- och samhällsmiljönämnden.

I det pågående arbetet med ny detaljplan för kvarteret S:t Per har såväl gatu- och samhällsmiljönämnden som plan- och byggnadsnämnden föreslagit att "Celsiustorget" ska övergå från kvartersmark till allmän platsmark. Oavsett ny planbeteckning för torgytan är det troligt att det i samband med en ombyggnad av S:t Per blir en förändring och upprustning av torget. I det läget föreslår den kungömsamma beredningsgruppen att en installation av periodiska systemet bör prövas.

Gatu- och samhällsbyggnadsnämndens ställningstagande

Gatu- och samhällsbyggnadsnämnden är positiv till att genomföra en installation av periodiska systemet på Celsiustorget i samband med en upprustning av torgytan vid S:t Pers. En omvärldsbevakning på tänkbara metoder och material har gjorts och valet har fallit på en metod där man blåstrar in symbolerna i en betongplatta, plattorna får en minimal försänkning av symbolen i förhållande till övrig yta på plattan, men nivå skillnaden är så låg att det inte innebär någon ökad risk att snubbla. Förslaget är att blåstra in det periodiska systemet i nya betongplattor i en storlek av 35x35 cm. Gatu- och samhällsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 oktober 2016 att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att uppdraga till gatu- och samhällsmiljönämnden att genomföra en installation av periodiska systemet på Celsiustorget.

Kulturnämndens ställningstagande

Kommunens reglemente föreskriver att kulturnämnden ansvarar för kommunens konstnärliga gestaltungsprojekt. En sådan installation som nu föreslås av motionären bör ges en konstnärlig utformning för att kunna bli ett bra samtida tillägg till det offentliga rummet. Av detta skäl föreslår kulturnämnden föreslå kommunfullmäktige att avstyrka bifall till motionen. Den process som gäller för offentlig konst bör följas.

Kulturnämnden ser också andra problem med detta förslag, inte minst att vi redan har en konstnärlig gestaltning som lyfter fram Celsius, att det periodiska systemet inte är statiskt utan förändrar sig samt att Celsiustorget upplåts för evenemang, torgförsäljning och uteserveringar vilket gör att gestaltningen kommer att komma i kläm mellan olika intressen.

Ekonomiska konsekvenser

Budget för en konstnärlig gestaltning tas i förekommande fall upp i kulturnämndens investeringsbudget. Då detta förslag inte är att betrakta som en konstnärlig gestaltning berörs inte kulturnämndens budget.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Direktör, chef för kulturförvaltningen

Bilaga: Motion av Mohammad Hassan (L)

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink	2015 -09- 02
Diarienumr	KSN- 2015 - 1696
71	Aktbil 1

Motion om att lägga in periodiska systemet som en installation på gågatan i Uppsala

Uppsalaforskare har genom tiderna upptäckt inte mindre än 15 av 118 grundämnen. Detta bör manifesteras i ett led att synliggöra Uppsala som vetenskapsstad.

Vi har många historiska kemister att vara stolta över som Arrhenius, Scheele, Tiselius, Svedberg och Berzelius. Två av dessa har till och med fått Nobelpris. Av den kemiforskning som bedrivs i Uppsala idag är många projekt i världsklass och vissa även världsledande. Här forskas bl.a. på sjukdomsförståelse, mediciner, batterier, solceller, biomaterial och artificiell fotosyntes. Uppsalakemister ligger bakom många av de bioteknikföretag som startats i regionen.

Periodiska systemet är kemisternas främsta hjälpmedel. Uppsalakemisten Jöns Jacob Berzelius var den som införde de kemiska förkortningarna för alla grundämnen som används i periodiska systemet, ett symbolspråk som idag är internationell standard. Sverige har troligen världsrekordet i antal upptäckta grundämnen. 23 stycken grundämnen har upptäckts av svenskar, varav hela 15 av forskare stationerade i Uppsala.

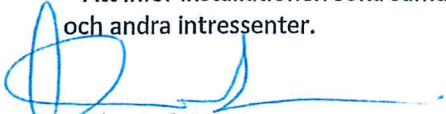
Det finns alltså starka skäl att manifestera periodiska systemet just i Uppsala. Framgångsrik forskning mitt på gågatan skulle garanterat väcka uppmärksamhet och intresse hos besökare och turister, samtidigt som det skulle vara ett levande inslag i gatubilden för stadens invånare. Det skulle även kunna bidra till att öka intresset för kemi hos uppsalaborna. För våra barn kanske det föds ett intresse för kemi och vetenskap som lever kvar in i vuxenlivet.

Förslaget är att installera periodiska systemet vid Celsiushuset, vilket utgör en lugnare del av gågatan där det är möjligt att stanna upp och där det också finns utrymme för en fristående informationstavla. Celsius var astronom men termometern som han är mest känd för är av största betydelse för kemien.

De grundämnen som är upptäckta i Uppsala skulle i systemet framträda genom att de ristades in i någon ädlare sten, medan de andra skulle ristas in i någon gatusten som färgmässigt skiljer sig från de som redan utgör gågatan. Plattorna behöver ändå bytas ut då och då och installationen skulle kunna göras nästa gång det är dags att byta ut plattorna. Kemiska sektionen vid Uppsala universitet har tidigare uttryckt intresse av att genomföra en sådan här installation. Folkpartiet anser att en sådan installation även ska betraktas som ett konstverk vilket föranleder ett samarbete mellan Kulturnämnden och Gatu- och samhällsmiljönämnden.

Mot bakgrund av ovanstående vill Folkpartiet Liberalerna föreslå kommunfullmäktige att besluta:

- Att uppdra till Kulturnämnden samt till Gatu- och samhällsmiljönämnden att genomföra en installation av periodiska systemet på gågatan i Uppsala vid Celsiushuset.
- Att inför installationen söka samarbete och medfinansiering med universiteten, fastighetsägarna och andra intressenter.

Mohamad Hassan
Kommunalråd (FP)

